

2011. április 26. kedd
Pál első levele a korinthusiakhoz 16,1–12
Dr. Peres Imre

Az adakozás rendje

^{16,1}Ami a szentek javára folyó gyűjtést illeti, ti is úgy cselekedjétek, ahogyan azt Galácia gyülekezeteinek rendeltem. ^{16,2}A hét első napján mindegyikőtök tegye félre és gyűjtse össze azt, ami telik tőle, nehogy akkor történjék a gyűjtés, amikor odamegyek. ^{16,3}Amikor pedig megérkezem, azokat, akiket ti alkalmasnak találtok, elküldöm ajánlólevéllel, hogy adományotokat elvigyék Jeruzsálembe. ^{16,4}Ha pedig érdemes lesz, hogy én is elmenjek, velem együtt fognak jönni.

Pál bejelenti látogatását

^{16,5}Hozzátok pedig akkor megyek, ha végigmentem Macedónián. Mert Macedónián átutazom, ^{16,6}de nálatok talán ott is maradok, vagy át is telelek, hogy ti indítsatok útnak, ahova majd megyek. ^{16,7}Mert nemcsak átutazóban akarlak meglátogatni titeket, hanem remélem, hogy egy ideig ott is maradok nálatok, ha az Úr megengedi. ^{16,8}Efezusban pünkösdig maradok, ^{16,9}mert nagy és sokat ígérő kapu nyílt ott előttem, de az ellenfél is sok.

Timóteus ajánlása. Apollós kimentése

^{16,10}Ha pedig megérkezik Timóteus, legyen gondotok rá, hogy félelem nélkül tartózkodhasson nálatok, mert az Úr munkáját végzi ő is, akárcsak én. ^{16,11}Senki se nézze le tehát, hanem indítsatok útnak békeséggel, hogy eljőjön hozzám, mert várom őt a testvérekkel együtt. ^{16,12}Ami pedig Apollós testvért illeti, nagyon kértem, hogy menjen el hozzátok a testvérekkel együtt, de semmiképpen sem akarta az Isten, hogy most elmenjen. De el fog menni, mihelyt alkalma lesz rá.

Amit a textusról tudni kell:

- exegetikai megjegyzések
- teológiai összefüggések feltárása

Pál apostol sokat argumentált a feltámadással kapcsolatban (1Kor 15). A Krisztusba vetett hit eszkatológiai távlatát most visszafordítja a hétköznapi életre vonatkozólag, és egyenesen talán a legérzékenyebb témára fordítja a szót: hogyan kellene anyagilag támogatni a jeruzsálemi gyülekezetet. Itt is érvényesíteni szeretné azt a gyakorlatot, amit már a

galáciai gyülekezetekben beindított: vagyis hogy rendszeresen gyűjtsenek erre a célra (*kollekta*),¹ majd az adományt a gyülekezet fiatal tagjai személyesen vigyék, és adják át Jeruzsálemben. A többi dologgal kapcsolatban informálni fogja őket Timótheus, akit már útnak indított. Sajnos, mondja, Apollóst nem sikerült ebbe bekapcsolni, mert az Úr ezt másként intézte. Ugyanakkor reményét fejezi ki az apostol, hogy egy ideig még Efezusban marad, mert sokat lehet ott tenni az evangéliumért, s ha lesznek ott ellenfelek, Isten azt a gondot is megoldja. Ha Korinthusba érkezik, majd onnan nagyobb kiterjedésű utat is tervez, s reméli, hogy a korinthusiak támogatni fogják őt terveiben, és hogy az eddig felmerült gondok nem fogják befolyásolni további közös szolgálatukat.

1–4. vers

A nagy feltámadás-fejezet után Pál most egészen gyakorlati kérdések tárgyalására fordítja a szót, sőt egyenesen a pénz és vagyon kérdéseire.² Ahogy tudvalevő, szívéen hordozta a jeruzsálemi gyülekezet sorsát, ahol szükség volt segítségre.³ Pál ezért missziója során – ahol lehetett – mindig külön gyűjtést szervezett a jeruzsálemi „szentek” javára. A οἱ ἅγιοι valószínűleg gyűjtőfogalom, amely itt különösen a jeruzsálemi

¹ CSERHÁTI S.: *Pál apostolnak a korinthusiakhoz írt levele*, 761–762.

² Vö. pl. 2Kor 8–9.

³ Pál talán még a zsidó múltjából hozhatta magával azt a proszociális érzéket, hogy a szegényeknek segíteni kell, főleg ha ezek a jeruzsálemi közösségnek a tagjai, amit különös feladatnak tartott: vö. Róm 15,25; Gal 2,10. Lehet azonban, hogy a jeruzsálemi gyülekezet nemcsak egyedül tartotta fenn magát az így befolyó adományokból, hanem testvériesen megosztotta javait a „Júdeában lakó testvérekkel” is, ahogy erre pl. az ApCsel 11,29–30 utal.

„első hívókre” vonatkozik (mint az Úr „zsengéjére”),⁴ de Pál ezt általánosabban is a Krisztus-követőkre használja. A gyűjtést korábban már Galácia gyülekezeteiben is meghirdette és szervezte. Most ezt a „rendeletet” a korinthusiakkal is el akarja fogadtatni, bizonyára azért, mert feltételezi, hogy Korinthusban van elég jómódú ember, aki ebben ténylegesen tudna segíteni. Pál azonban nem unszol senkit, hanem mindenkinek szabad lehetőségeire apellál. Az a javaslata, hogy a hét első napján mindenki tegye félre és gyűjtse össze (θησαυρίζω) azt, ami telik tőle (εὐοδόω), hogy ne akkor történjék kapkodva a gyűjtés, amikor Pál odamegy.⁵ Sajnos, egészen pontosan nem tudjuk, hogy milyen jellegű volt a gyűjtés: pénz, élelem, ruha, takarók, használati tárgyak stb.? Vagy minden együttvéve?⁶ Csak tudjuk, hogy ha Pál akarata szerint összejön az adományuk, válasszanak maguk közül megfelelő és megbízható embereket, akik majd az összegyűjtött korinthusi szeretetadományt (χάρις) elviszik Jeruzsálembe. Pált foglalkoztathatta az a kérdés is, hogy ne menjen-e ő is kísérőként az adományvivőkkel együtt Jeruzsálembe. Ezt ahhoz a feltételhez köti, hogy ha az érdemes, ill. szükséges lenne (ἄξιον). De lehet, hogy elég lesz, ha elküldi velük a saját írásos ajánlását (ἐπιστολή) levélben.

5–7. vers

Az apostol a továbbiakban feltárja a korinthusiak előtt, hogy milyenek további úticéljai. Most talán Efézusban van, közel 3 évig (vö. ApCsel 19). Kiderül, hogy tervez egy közeli korinthusi látogatást egy görögországi út kapcsán, amikor áthalad Macedónián fentről, tehát a szárazföldi utazás alkalmával. Korinthusi látogatása azért is fontos lenne Pál számára, mert ott szeretne áttelelni, és onnan indulna tavasszal tovább. Korinthus így fontos stratégiai gócponttá válhat számára, ahol hosszabb időt tölthetne, és ahol felkészülhetne további missziói vagy egyházgondozási feladataira. Talán azt is akarja, hogy nem kis rizikóval együtt járó szolgálataiban álljon mögötte az egész korinthusi gyülekezet. Mint apostolnak ez érthető volt. Majd onnan indítsák ők a korinthusiak tovább (προπέμνω), együtt hordozva gondjait és terveit. Persze, mindez Pál elgondolása, de az egész kilátásba helyezett ügyet, úgy, mint az egész életét is, az Úr akaratára bízta. Vagyis ha az Úr megengedi. Nem akar erőszakos vagy önféjú lenni, hanem próbál a Lélek vezetésére figyelni,⁷ hogy belesimulhasson az Úr akaratába. Gondolatait ugyan közli a korinthusiakkal, de nyitva hagyja a kérdést azzal, hogy majd az Úr eldönti sorsát.⁸ Mindenképpen szeretné, ha Korinthusban hosszabb időt tölthetne. Meg van győződve arról, hogy ez nagyon hasznos lesz.

8–9. vers

Pál eredeti terve az, hogy Efézusban pünkösdig marad. Ezért az exegéták azon a véleményen vannak, hogy az 1Kor levelet az apostol talán koratavasszal írja. Pál ezt azért úgy tervezi, mert nagy lehetőségeket sejt ottani szolgálatában. Képes beszéddel kifejezve „sokat ígérő kaput” lát ott,⁹ amely Efézusban megnyílt a számára.¹⁰ Nem tudjuk, hogy Pál látva a külső körülményeket,¹¹ csak bizonyos intuitív megérzés alapján mondja ezt, vagy valamilyen látomásos élmény alapján. Ugyanakkor jól sejti, hogy nemcsak nagy lehetőségek városa Efézus, hanem az ellenfél is sok (ἀντικείμενοι πολλοί) lesz ott.¹² Itt elsősorban nem Pál személyes ellenségeire kell gondolnunk, hanem valószínűleg olyanokra, akik az evangélium munkáját gátolni fogják. Pál azonban ettől nem fél. Nem szokott ő az ellenfelek elől megfutamodni. Tudja, hogy nem az ő személyéről van szó elsősorban, hanem Krisztus ellenségeiről. Krisztus pedig megvédi ügyét. Ez nagy bátorságot és kitartást adott neki a kritikus helyzetekben. Az efézusit sem gondolja veszélyesebbnek, mint a többi eddigit.

⁴ Vö. 2Kor 8,4; 9,1.12: Hans CONZELMANN szerint a jeruzsálemi οἱ ἄγιοι = οἱ πτωχοί: *Der erste Brief an die Korinther*, 353.

⁵ Feltételezhető, hogy az ilyen adománygyűjtést akár rendszeresen is kellett volna a korinthusi híveknek végezniük, amire Pál a hét első napját, a σάββατον-t kéri kijelölni, tehát minden bizonnyal a vasárnapot. Valószínű azért, hogy az az Úr napja volt, amikor zajlottak az apostoli egyház gyülekezeteinek összejövetelei, akkor törték meg a kenyeret (ApCsel 20,7), és akkor a gyülekezetek tagjai a lelkiükben többen gondolkodtak. Ekkor történhetek inspirációk is (Jel 1,10). De talán azért is, hogy az előrelátható heti kalkulációkban először is mindenkinek előtt a rászoruló testvérekre gondoljanak, még mielőtt az anyagi forrásaik a hét folyamán elfogynak.

⁶ A görög λογεία (adó, pénzgyűjtés) leginkább pénzadományra utal: H. CONZELMANN: *Der erste Brief an die Korinther*, 353.

⁷ Vö. ApCsel 19,21; 20,1–2.

⁸ Az apostoli egyházban az Úrra való hagyatkozás fontos életorientációs követelménynek számított: vö. ApCsel 18,21; Róm 1,10; 15,32; 1Kor 4,19; Jk 4,15.

⁹ August STROBEL szerint Pál itt egy jól ismert zsidó messiási (Josephus Flavius, *Antiq.* 18,2.2; SapSal 19,17), ill. eszkatológiai keresztyén metaforát használ (Mt 25,10; Lk 13,25; Jk 5,8–9; Jel 3,20): *Der erste Brief an die Korinther*, 267.

¹⁰ Ezt a „megnyílt kapu” szófordulatot (2Kor 2,12) más apostolok is szívesen használták: vö. Kol 4,3.

¹¹ CSERHÁTI S.: *Pál apostolnak a korinthusiakhoz írt levele*, 772.

¹² Vö. ApCsel 19,8–10.

10–11. vers

Pálnak missziói szolgálatában nagy segítségére volt több munkatársa (συνεργός), köztük Timóteus is. Most őt kell várniuk Korinthusban. Úgy küldi őt, és úgy kellene őt fogadniuk, mintha maga az apostol menne hozzájuk. Timóteusról itt Pál csak annyit árul el, hogy „az Úr munkáját végzi” (τὸ ἔργον κυρίου ἐργάζεται).¹³ Timóteus feladata az lehetett, hogy a korinthusiakkal ismertesse Pál helyzetét, és további fontos tanításra emlékeztesse őket, amit esetleg Pál nem írt bele a levelébe, mert vagy sok lett volna, vagy olyan jellegű is lehetett, amit jobbnak láthatott inkább személyesen elmondani nekik. Pál azonban attól tart, hogy le fogják őt nézni (ἐξουθενέω: lenézni, lebecsülni, semmibe venni, megvetni): talán fiatalsága miatt, vagy származása miatt, esetleg egyéb okoknál fogva, amelyek akár Pál személyével is függhettek össze. Az ilyen fogadtatás Timóteus számára megalázó lenne. Ezért Pál, mint gondos apostol előrelátó, és kéri a korinthusiakat, hogy ezt ne tegyék vele. Védelme az lehet, hogy ő is az Úr munkása, akárcsak maga Pál. Reméli, hogy ez elegendő lesz Timóteus kedvező fogadtatásához, akit majd küldjenek vissza hozzá ἐν εἰρήνῃ, mert az apostol várja őt. És szívesen venné, ha más testvérek Korinthusból is eljőnnének hozzá „vizitációra”.

12. vers

Más jellegű gondja volt Pálnak Apollóssal. Nem tudta rábírní, hogy menjen ő is Korinthusba. Valószínűleg objektív okok miatt nem is lehetett ezt megvalósítani, és Pál itt nem rosszalja Apollós elmaradását, hanem Isten vezetését látja az akadályoztatás mögött. Apollóst biztosan szívesen fogadták volna Korinthusban. Pál jelzi nekik, hogy ő jó munkatársi kapcsolatban van vele, nincs köztük konkurenciaharc,¹⁴ és bár híveik között volt némi huzavona, Apollós nem azért nem megy, mert Pál nem engedte volna ezt meg. Pál nem volt haragtartó, nem volt féltékeny, sem nem neheztelt rá. Az evangélium ügyéért kész volt az ilyen munkatárssal is együtt működni. Kifejezi tehát reményét, hogy ha most (νῦν) nem is, de a jövőben bizonyára fog adódni még megfelelő alkalom (εὐκαιρέω), amikor Apollós ellátogat hozzájuk Korinthusba. Pál mindenképpen fogja ezt támogatni.

---

¹³ 1Kor 4,17; Fil 2,19-24; 1Tim 4,12.

¹⁴ CHR. WOLFF: *Der erste Brief des Paulus an die Korinther*, 223.

Prédikációvázlat

1. Egymás terhét hordozzátok!

Krisztus egyházában nem lehet Robinson módra elszigetelten élni, hanem törődniünk kell egymással. De nem azért, mert prozociálisan gondolkodni vagy cselekedni ma szép és humánus dolognak tűnik, amiért jó pontokat lehet szerezni az illetékeseknél, ahonnan esetleg anyagi támogatást is lehet várni. Azért kell egymással jót tennünk, mert ez is az egészséges hit egyik alapvető vonása. Nem a „jó polgári nevelés” (bár ez is fontos) a mi keresztyén szeretetszolgálatunknak a mozgatórugója, hanem Jézus szeretete, és mi az ő nevében adunk pohár vizet a rászorulóknak (Mt 25,31–46).

A jutalmat is nem a társadalom jóindulatában kell keresni, hanem az Úrban. Ugyanakkor, aki hit nélkül, Krisztust kihasználva tett humánus dolgokat, még nem nyerte meg az Úr jóindulatát (Mt 7,21–22). Mert nem a jó cselekedetek, hanem Krisztusnak való engedelmesség nyit utat szívéhez.

2. Emberi tervek – Isten véghezvitele

Sok terv és gondolat lehet egy felelős szolga szívében, de csak az Úr tanácsa valósul meg. Tervezni kell, gondolkodni kell, mérlegelni kell – ezért is kaptuk a látás vagy a döntés ajándékát. De számolnunk kell azzal is, hogy terveinkbe, imádságainkba is belecúsúszhat emberi gondolat, számítás vagy nyomorúság. Ezért nem jó görcsösen ragaszkodni terveinkhez, vagy erőszakos cselekvésbe bonyolódni, mert azon nem lesz áldás. Jó figyelni az Úrra, hogy keze intése szerint teljesítsük küldetésünket, és keserűség (frusztráció) nélkül készleges lélekkel alakulni akarata szerint.

3. Az Úr kapui

Nagy dolog, amikor az Úr kaput nyit az evangélium szolgálatában. Végül is minden kapu az Úr kapuja lehet, ha imádságos lelkülettel hordozzuk lehetőségeinket. Mert nincs olyan akadály vagy kőfal, amit az Úr segítségével nem lehetne átugorni (Zsolt 18,30). De az ÚR Úr, aki tudja és eldönti, hogy melyik kapu üdvös, hasznos, és melyik zárja el a pusztulásba vezető utat előlünk. Ezért jó, ha nem kegyes vágyaink, hanem az Úr Lelke vezet életünkben és szolgálatunkban.

4. Kitartás az evangéliumért való küzdelemben

Abol áldásosan működik az Úr, ott az ellenség is szaporán teszi dolgát - ellenünk. A jó és a rossz örök ellentétek lesznek, és ennek különböző lecsapódása történik a világban, és az egyházban is. Tudja a hazugság atyja, hogyan kell ámítani, gyötörni vagy félrevezetni. De tudnunk kell, hogy az evangéliumért való küzdelem nem privát ügy, hanem az Úr ügye, aki előttünk járt és jár, és ő fel tud vértézni minket a megfelelő helytállásra. A szükséges bátorítás is tőle jön: „Harcold meg a hit nemes harcát” ... (1Tim 6,12), vagy „aki győz...” (Jel 2–3).